

Az előzmények közül kiemelendő a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (továbbiakban NAIH) NAIH/2015/2029/2/V azonosítóval ellátott irata, melynek tartalma alapján megállapítható, hogy a NAIH álláspontja szerint a Panaszos jogosult az érintett közérdekű adatot megismerni. Az alperes 2015.08.07-én kelt és a felperes által 2015.08.17-én kézhez vett iratában a közérdekű adatigénylés teljesítés ismételtlen megtagadta, annak **banktitok** jellegére hivatkozva, kiemelve, hogy **az adott adat nem üzleti titok**.

A bíróságon indított ügy ez utóbbi iraton alapszik. A felperesi kereset-benyújtás elsődleges oka, hogy az előremutató együttműködés elmaradt mind az alperes, mind az Önkormányzat részéről, amelyet az adatkérés többszöri elutasítása és az elmaradt intézkedések igazolnak.

A Panaszos ezt követően bírósághoz fordult, azonban a Fővárosi Törvényszék a 2.P.24.183/2015 számú ügyében hozott elsőfokú ítéletével a keresetet elutasította, amelyet a fellebbezés során eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.20.164/2016 számú ügyében helybenhagyott.

Az Önkormányzat helyi önkormányzati feladatot ellátó szerv, amelynek közfeladata ellátásával kapcsolatosan, gazdálkodási tevékenysége során keletkezett az érintett adat, így az közérdekű adatnak minősül. Az adat adattovábbítás útján a vele üzleti kapcsolatban álló alpereshez került, aki annak kezelését végzi.

Az Önkormányzat a gazdasági rendszer része, gazdasági tevékenységet végez, a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozása szerinti „8411 Általános közigazgatás” (1893/2006/EK rendelet) tevékenységet folytat legalább. Az Önkormányzat gazdasági tevékenységéhez kapcsolódó adatok üzleti titkot képeznek, különösen akkor, ha az Önkormányzat gazdasági tevékenységet végez és az ezzel kapcsolatos adatokat olyan szervezetnek továbbítja adattovábbítás útján, akit köt az üzleti titok megőrzésének kötelezettsége. Ez utóbbi esetben - az alperesi állásponttól eltérően - **az érintett közérdekű adat üzleti titok**, aminek megőrzését az alperes köteles biztosítani.

Abban az esetben, ha a közérdekű adat megismerése iránti kérelem, igény teljesítésének megtagadására sor kerül, a megtagadás jogszerűségét és indokait **az adatkezelőnek kell bizonyítania** (Infotv. 31. § (2)).

Az alperes a megtagadás jogszerűségét és indokait nem teljes körűen bizonyította, hiszen a közérdekű adat üzleti titok oldalára nem tért ki, így bizonyítási kötelezettségét nem teljesítette. Nem elégséges bizonyítás az, hogy az alperes az érintett közérdekű adatot egyszerűen **nem minősíti üzleti titoknak** úgy, hogy eközben ezt a minősítést nem is indokolja, logikailag nem magyarázza, nem igazolja. A teljes körű bizonyítás hiánya nem elégséges feltétele annak, hogy a bíróság megfelelő álláspontot alakíthasson ki. A nem teljes körű bizonyítás félrevezető lehet, nem alkalmas a tényállás tisztázására és jogszerű állapotot idézhet elő.

A bizonyítás teljes körűségét, annak lehetőségét alapvetően kizárták a jelen irat 4. pontjában meghatározottak.

Ha az alperes üzleti titokra hivatkozással megtagadta volna a teljesítést, az azonnal jogszerűtlenné vált volna (Hptv. 166. §), hiszen az érintett közérdekű adat igazolhatóan üzleti titok minősítésű azóta, amióta a jelenlegi adatkezelő birtokába került, mivel azt megelőzően az adat gazdasági tevékenység következtében keletkezett. Véleményem szerint alperesnek a teljesítés megtagadásakor ki kellett volna térnie a közérdekű adat üzleti titok jellegére is -, bizonyítási kötelezettsége okán.

Mivel az adatigénylés teljesítésének megtagadásakor a közérdekű adat üzleti titok jellegére nem tért ki alperes, valamint nem bizonyította azt, hogy a közérdekű adat csak és kizárólag banktitok lehet, ezért nem zárható ki az, hogy az érintett közérdekű adat egyben üzleti titok is.

2016.07.12. 16:39:44 2/15

2 58

Az Üzleti titok és Banktitok, mint fogalmak közötti viszony, kapcsolat bizonytalansága jelen irat 4.2. pontban kerül bemutatásra.

Mivel az adatigénylés teljesítésének megtagadása nem teljes körűen bizonyított, így arra megfelelő döntést, döntéseket alapozni nem lehetett volna.

Amennyiben az **Önkormányzat közérdekű adata alperesnél üzleti titok**, akkor – mivel arra hivatkozva a közérdekű adat kiadása nem tagadható meg a Hptv.-nek az Üzleti titokra és a Banktitokra vonatkozó közös rendelkezései értelmében – azt a Panaszos részére át kellett volna adni.

Az alapvető jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályokat **törvény** állapítja meg, **alapvető jog lényeges tartalmát** azonban **nem korlátozhatja**.

Az érintett ügyben a Hptv. az alapvető jog lényeges tartalmát korlátozta, mivel rá való hivatkozással a közérdekű adat kiadásának teljesítése elmaradhatott.

Mivel az Infotv. azt a személyt, aki az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel üzleti kapcsolatot létesít, - közérdekű adatkiadás tekintetében - ugyanarra a rangra emeli, mint magát az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személyt, ezért ezen személynek is kötelessége a közérdekből nyilvános adataira vonatkozó adatigénylés teljesítése (Infotv. 27. § (3a)).

Sem az Alaptörvényből, sem az Infotv.-ből nem következik az, hogy a közérdekű adat csak a közérdekű adat korábbi birtokosának **meghatalmazásával** lenne megismerhető abban az esetben, ha a közérdekű adat korábban adattovábbítás útján a Hptv. szabálya alá tartozó szervezethez került.

A meghatalmazás megléte jelen ügy tekintetében mellékes, lényegtelen, figyelmen kívül hagyható.

Ugyanígy mellékes, lényegtelen, figyelmen kívül hagyható az, hogy a felperesnek volt másik jogszerű lehetősége a közérdekű adat megismerésére, mivel az a típusú adatigénylés tartalmában nem egyező a perbeli közérdekű adat megismerése iránti kérelemmel (közérdekű adat megismerésének joga csak meghatalmazással, vagy meghatalmazás nélkül is megismerhető).

Az információszabadsághoz, ezen belül a közérdekű adatok szabad megismeréséhez **való jog alaptörvényi alapjog**, azt csak alkotmányos okra, vagy okokra hivatkozva lehet korlátozni, ez következik abból is, hogy a jogszabályok hierarchikusan rendeződnek. Ezeket az alaptörvényi alapjogokra részben visszavezethető, valamint a széles társadalmat érintő kizárólagos érdekeket az Infotv. 27. § (1) és (2) bekezdései tételesen is felsorolják, kiemelve, hogy törvény mely esetekben akadályozhatja meg a közérdekű adatokhoz való hozzáférést. A megjelölt bekezdések egyetlen egyik elemére sem történik hivatkozás az ügyben, így a **közérdekű adat kiadásának megtagadása** az Alaptörvényből nem levezethető, az **alaptörvényi jogon nem nyugszik**; az érintett alaptörvényi alapjog és annak banktitok alapján történő törvényi korlátozhatósága logikailag nem kapcsolódik össze, mert a közérdekű adat kiadás megtagadásának alaptörvényi forrása nem található ezen ok (banktitok) esetében.

Véleményem szerint a közérdekű adatok megismerésének alapjoga lényeges tartalmát elveszíti akkor, amikor a közérdekű adat csak úgy válik megismerhetővé, ha arra vonatkozóan a korábbi közérdekű adat birtokos meghatalmazást ad.

Véleményem szerint a közérdekű adatokhoz való hozzáférés alaptörvényi alapjogának lényeges tartalma az ügyben korlátozásra került az Alaptörvényből nem levezethető jog, és/vagy kötelezettség alapján (banktitok).

A meghatalmazás szükségessége, meglétének előírása korlátozza az információ megszerzésének szabadságát, hiszen a közérdekű adat közvetlenül nem, csak közvetetten -, a közérdekű adat korábbi birtokosán keresztül - ismerhető meg; az információ megismerhetősége így az adatigénylőtől független és

által nem befolyásolható bizonytalan feltételhez kötött, hiszen a hozzáférésről szóló döntés az ellenérdekelt fél kezébe kerül, aki korábban a közérdekű adatot birtokolta.

A közérdekű adathoz való hozzáférés lényege, hogy erre irányuló kérés esetén a közérdekű adatot bárki megismerheti - , ahhoz meghatalmazás nem szükséges.

Mind a meghatalmazás meglétének kikényszerítése, mind az információ kiadásának **alapjogon nem alapuló** jogra, és/vagy kötelezettségre való hivatkozással történő visszatartása megteremti annak lehetőségét, hogy az információszabadsághoz való alapjog logikai osztálya kiüresíthető, illetve megbénítható legyen; így az Egyezményben és az Alaptörvényben rögzített anyajog, a véleménynyilvánítás szabadsága bekorlátozhatóvá válik ezen szabályzatokban (, az Egyezményben és Alaptörvényben) meg nem engedett módon.

Véleményem szerint az alapvető jogok alkotmányos hivatkozás nélküli korlátozása, megbénítása a jogbiztonságot veszélyezteti, ami közvetlenül negatívan érinti a jogállamiságot is.

Kérem annak megállapítását, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáférésem joga (Alaptörvény VI. cikk (2)) jogszerűen került-e korlátozásra.

Kérem annak megállapítását, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáférésem joga (Alaptörvény VI. cikk (2)) szükségszerűen és arányosan került-e korlátozásra.

Kérem annak megállapítását, hogy az alperes eleget tett-e az Infotv. 31. § (2) szerinti kötelezettségeinek az adatigénylés teljesítésének megtagadásakor.

Ha a közérdekű adatokhoz való hozzáférésem korlátozása nem volt jogszerű, kérem a jogszerűtlen állapot megszüntetését és a vonatkozó ítéletek megsemmisítését, hogy a közérdekű adatokhoz hozzáférjek ezen alapjog teljes tartalma szerinti módon.

2. Tisztességes eljárás követelményeinek teljesítése

Véleményem szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott jogom, továbbá

az Egyezmény 6. Cikk-ében meghatározott jogom

sérült, amikor az ügyben érintett Törvényszék az eljárása során nem minden irathoz biztosította a hozzáférésemet a tárgyalási napot megelőző napokon (2015.12.04. és 2015.12.07.). Az ügy irataihoz való hozzáférést a perrendtartást szabályozó Pp. is biztosítja. Ezen jogomat ért sérelem tekintetében az érintett Törvényszékhez panasszal fordultam; a panasszal kapcsolatban érdemi választ még nem kaptam.

Véleményem szerint a tisztességes eljárás követelményeinek figyelmen kívül hagyása a jogbiztonságot veszélyezteti, ami közvetlenül negatívan érinti a jogállamiságot is.

Kérem annak megállapítását, hogy az Alaptörvény és az Egyezmény értelmében az eljárás tisztességes és jogszerű volt-e.

Kérem, hogy a vizsgálat terjedjen ki a panaszkezelés elmaradására is.

2016.07.12. 16:39:44 4/15

3. Sarkalatos törvény fogalma

Az Alaptörvény meghatározza (ALAPVETÉS T) cikk (4)) a sarkalatos törvény fogalmát. A másodfokú ügy ítéletében megfogalmazásra került a bíróság azon megjegyzése, „*hogy az Infotv. nem minősül sarkalatos törvénynek, annak csupán a hatóságra vonatkozó rendelkezése 2/3-os rész.*”.

Kérem annak megállapítását, hogy az Infotv. sarkalatos törvény-e annak teljes tartalmában.

Amennyiben az Infotv. nem teljes egészében sarkalatos törvény, kérem megjelölni azokat a részeket, amelyek sarkalatosak ahhoz, hogy a jogszabályok közötti viszony egyértelmű lehessen minden állampolgár számára.

4. Nem egységes jogszerkezet, meghatározott fogalmak viszonya és ellentmondásai, jogállamiság kérdése

4.1. Nem egységes jogszerkezet

Kérem, hogy az Abtv. 28. §-ában megjelölt vizsgálatot folytassa le az Alkotmánybíróság az érintett ügygel kapcsolatosan, mivel a következőkben bemutatottak olyan értelmezési ellentmondásokat vázolnak fel, amelyek miatt a Hptv. és az Alaptörvény összhangja nem ítéhető meg.

Emellett a Hptv. lentiekben hivatkozott része önmagában nézve is ellentmondásos.

A Hptv. VIII. Fejezet Titoktartás része tartalmazza az Üzleti titok és a Banktitok fogalmának leírását, valamint az Üzleti titokra és a Banktitokra vonatkozó **közös** szabályokat.

A Hptv. az üzleti titok fogalmát a Ptk.-ból származtatja, a Banktitok fogalmát a Hptv. határozza meg.

A Rendelet 2. §-ának tartalma szerinti követelmények a Hptv. VIII. fejezetében nem teljesülnek, mivel a Hptv. VIII. Fejezetében az Üzleti titokra és a Banktitokra vonatkozó **közös szabályok** megnevezés ellentmondásban áll az ezen részben szereplő tartalommal és annak gyakorlati alkalmazásával is.

Az ellentmondás miatt a hivatkozott tartalom félreérthető.

Az érintett ügyben a fentiek azt okozták, hogy a Hptv. 166. §-a bár **közös** az Üzleti titokra és a Banktitokra nézve, azt az eljáró bíróságok a Banktitokra nézve nem alkalmazták. Ha ezen hivatkozott paragrafus közös mindkét fogalomra nézve, akkor azokra nézve azt egyaránt alkalmazni szükséges.

Az érintett rész úgy is értelmezhető, hogy ha az érintett adat mellett, hogy Banktitok, **Üzleti titok is**, annak kiadását megtagadni nem lehet. A Banktitok és az Üzleti titok összevetését és értelmezését a 4.2. pontban kifejtettek nehezítik.

A Hptv. 72. Üzleti titok és banktitok közös szabályai rész, valamint annak tartalma ellentmondásos, nem tükrözi a jogalkotó valódi akaratát, így nem kikövetkeztethető, hogy az érintett ügyben az adatkérés teljesítésének megtagadása jogszerű volt-e, vagy az alapjogot jogellenesen korlátozták-e jelen ügyben.

A teljes jogszabályrendszer egyes szabályai nem lehetnek egymással ellentmondásban, tehát az egész rendszernek egységesnek kell lennie.

Mivel a Hptv. VIII. fejezetébe foglalt Üzleti titok, Banktitok fogalmak, valamint az ezekre vonatkozó közös szabályok alapján **nem megállapítható az alperes jogszerű akadályozása**, ezért célszerű visszanyúlni az információs szabadság – azon belül a közérdekű adat megismerhetőség - , mint alkotmányos alapjog valódi

2016.07.12. 16:39:44 5/15

tartalmához és abból következtetni az adatigénylés megtagadásának jogszerűségére, vagy jogszerűtlenségére - , figyelembe véve a vonatkozó sarkalatos törvényt is.

A jogszabályokban rejlő ellentmondásosság, valamint az ilyen jogszabályoknak az alapjogtól gyökeresen eltérő értelmezése nem lehet oka az állampolgári alapjog korlátozásának.

4.2. Meghatározott fogalmak viszonya és ellentmondásai

Kérem, hogy az Abtv. 28. §-ában megjelölt vizsgálatot folytassa le az Alkotmánybíróság az érintett ügygel kapcsolatosan az alábbiak okán.

Ismételten: a Hptv. az üzleti titok fogalmát a Ptk.-ból származtatja, a Banktitok fogalmát a Hptv. határozza meg.

Az eljárásban nem került megvizsgálásra az, hogy az **Üzleti titok, mint fogalom** és a **Banktitok, mint fogalom** milyen viszonyban áll egymással. A Hptv. alapján nem állapítható meg, hogy ezen fogalmak, amelyek ennyire közel állnak tartalmukban egymáshoz, hogyan kapcsolódnak, vagy hogyan ágyazódnak be egymásba, hogyan rendeződnek egymáshoz képest, vagy teljesen külön kell-e azokat kezelni. Nem állapítható meg, hogy ez a két fogalom mellérendelt, vagy alárendelt kapcsolatban áll-e egymással.

Az értelmezhetőséget tovább gyengíti az **Üzleti titokra és a Banktitokra vonatkozó közös szabályok** rész, amelynek vonatkozó paragrafusa (Hptv. 166. §) nem lett közös szabályként kezelve jelen ügyben, mivel akkor banktitokra hivatkozva sem lett volna megtagadható az adatkérés teljesítése.

Ha az érintett paragrafus csak és kizárólag az Üzleti titokra vonatkozik, akkor az nem közös szabály a két fogalomra nézve, közös szabályként nem értelmezhető.

A Hptv. ilyen formájában akadályozza – a jelen ügyben alkalmazott gyakorlat alapján már nem csak elméletben - az Alaptörvényben és az Infotv.-ben lefektetett – ide vonatkozó - jogok érvényesíthetőségét, illetve az értelmezhetőséget; végeredményben a Hptv. jelen ügy tekintetében az információ megszerzésének szabadságát korlátozza.

A 4.1. és 4.2. pontok alapján kérem a **vonatkozó jogszabályok és az Alaptörvény összhangjának vizsgálatát** a bemutatott ügy tekintetében.

Kérem annak **megállapítását, hogy az érintett közérdekű adat (pénzforgalmi betétkönyv) üzleti titoknak minősül-e.**

4.3. Jogállamiság kérdése

„A jogállamiságnak való megfelelés – immár tartalmi értelemben – magában foglalja az Alaptörvény valamennyi rendelkezésének egyidejű érvényesülését, beleértve ebbe az emberi jogok tiszteletben tartását és védelmét is. Az államszervezet akkor működik demokratikusan, ha a demokratikus jogállamiság és az ahhoz szorosan kapcsolódó alkotmányos rend fenntartása és működtetése alapvető követelményként **magában foglalja a szabadságjogok tiszteletben tartását és védelmét.**

Egy szabadságjog megsértése ugyanolyan súlyú indok lehet az államszervezet demokratikus működése zavarának megállapítására, mint az intézmények tevékenységének fennakadása.”

(forrás: <http://projektjeink.birosag.hu>)

Az információszabadság a véleménynyilvánítás alapjogából levezetett alapjog, amely véleményem szerint alaptörvény ellenesen került korlátozásra jelen ügy tekintetében.

2016.07.12. 16:39:44 6/15

6 8/

Kérem annak megállapítását, hogy az államszervezet zavara tapasztalható-e az érintett ügyben és ért-e alapvető szabadságjogot sérelem.

Panaszos a rendes jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy rendes jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás, jogorvoslat a törvényesség érdekében vagy perújítás eljárás.

A másodfokú bírói döntés meghatalmazott ügyvéd általi kézhez vételének dátuma, valamint az iratról való panaszosi tudomásszerzés dátuma megegyezően: 2016.07.05.

Az eljárásból következően megállapítható, hogy a **banktitok** akadályozza a közérdekű adat megismerhetőségét; teszi mindezt úgy, hogy a **banktitok közérdekű adat** megismerhetőségét a közérdekű adat korábbi birtokosának döntéséhez köti, amivel végső soron azt eredményezi, hogy állampolgári akaratból nem, csak önkormányzati akaratból ismerhető meg a közadat a perbeli esetben. **A közérdekű adatokhoz való hozzáférés alapjoga így nem kimeríthető annak alapjogi tartalmában.**

Véleményem szerint az alperes által hivatkozott speciális szabályozás alapján jogszerűtlen az adatkiadás megtagadása, az adatkiadás megtagadása alapjog ellenes, az sérti a Panaszosnak az Alaptörvény VI. cikk (2) elismert, a közérdekű adatok megismeréséhez való jogát.

A bírói ítéletet annak alaptörvény-ellenessége érdemben befolyásolta; a bírói ítélet jogszerűvé tette a Panaszos közérdekű adatok megismerésére irányuló igényének elutasítását, továbbá rögzítette, hogy a közérdekű adatokhoz való hozzáférés banktitokra való hivatkozással korlátozhatóvá válik, az kérelemre nem, csak meghatalmazással ismerhető meg a továbbiakban, így az Infotv. 27. § (3a) szerinti kötelezettség alperes számára nem kötelező érvényű, illetve lehetővé teszi az Önkormányzat számára, hogy szabadon döntsön a közérdekű adatokhoz való hozzáférésről.

A bemutatottak alapján igazolást nyert, hogy a Hptv. VIII. fejezete nem világos, nem közérthető és ellentmondásos, nem koherens. Ezek alapján nem egyértelműen megállapítható, hogy az alapjog korlátozása jogszerű volt-e az ügy tekintetében; a Rendeletben előírtaknak a Hptv. ezen része nem felel meg.

A fentiek okán, valamint az ügyvel kapcsolatosan felperesnek tételesen kimutatható és bizonylatokkal alátámasztható kára keletkezett, amikor alapvető jogait érvényesíteni szerette volna, a kár felmerülésének alapvető forrás az érintett adatigénylés teljesítésének megtagadása.

Javaslom a Hptv. felülvizsgálatát és olyan fokú egyértelműsítését, hogy abból világosan és közérthetően megállapítható legyen a jogalkotói szándék.

Javaslom az információs szabadság, mint a véleménynyilvánítási szabadság alaptörvényi alapjogából következő jog megerősítését, kiaknázhatóságának jogszabályi elősegítését.

Emellett szükségesnek látom az Alaptörvény, az Infotv. és a Hptv. egységességének megteremtését – elsősorban az információs szabadság alaptörvényi alapjog tekintetében, hogy ezen jogszabályok is hozzájárulhassanak a demokratikus és nyitott társadalom fejlődéséhez.

Panaszos törekedett a rövid és tömör megvilágosító célú magyarázatra.

2016.07.12. 16:39:44 7/15

4 58

Mellékletek:

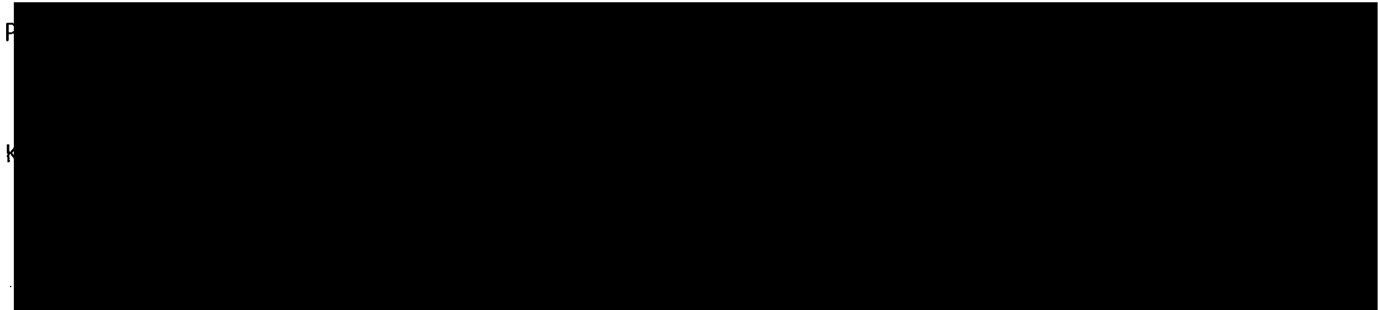
- 1. számú melléklet: Adatkezelési nyilatkozat
- 2. számú melléklet: NAIH/2015/2029/2/V irat
- 3. számú melléklet: Elsőfokú ügy ügyirata: kereset és ítélet
- 4. számú melléklet: Másodfokú ügy ügyirata: fellebbezés és ítélet
- 5. számú melléklet: Panasz és panasszal kapcsolatos tájékoztatás
- 6. számú melléklet: Információ megosztás NAIH-hal
- 7. számú melléklet: Nyilatkozat irat hozzáférés korlátozása

Mellékletekkel kapcsolatos megjegyzés: A 3. számú mellékletben szereplő keresetlevél és a 4. számú mellékletben szereplő fellebbezés melléklet iratai nem kerültek csatolásra jelen irathoz azok nagy terjedelme miatt.

Továbbá az 5. számú mellékletben szereplő NAIH tájékoztatás mellékletei sem kerültek csatolásra jelen irathoz azok nagy terjedelme miatt.

Amennyiben a bíróság számára ezen mellékletek is szükségesek és ismeretük indokolt az ügy teljes átláthatóságához és megértéséhez, azok másolati példányait Panaszos postázni tudja.

Jelen irat mellékleteivel együtt 60. azaz hatvan (60) sorszámozott oldalt tartalmaz, minden lapon egy oldallal.

2016.07.12. 16:39:44 8/15

8 58